

aspoň pokusiti. Když tak neučinil, musí následky tohoto svého opomenutí sám nésti.

Čís. 4360.

K úkonům správy manželčina jmění nepatří zřeknutí se zástavního práva zřízeného k zajištění nároku na vrácení věna.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1924, Rv I 1170/24.)

Pro manželku Zikmunda F. bylo na jeho nemovitosti vloženo zástavní právo ku zajištění manželčina věna 40.000 Kč. Nemovitost byla manželem zcizena a přešla postupně na žalované. Poněvadž po manželově smrti nezůstal majetek, podala žalobkyně na vlastníky hypoteky žalobu hypotekární o 40.000 Kč. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolatelé, provádějící dovolací důvod číslo 4 §u 503 c. ř. s., uvádějí, že Zikmund F. byl oprávněn, při zcizování svých realit, na nichž zajištěno bylo manželčino věno 40.000 Kč, učiniti bez zvláštní plné moci manželky (žalobkyně) úmluvu toho obsahu, že přejimatelka Aloisie J. (knihovni předchůdkyně žalovaných), převezme z věna toho jen částku 15.850 Kč, nebo-li, že manžel žalobkynin mohl jménem jejím ohledně zbývající částky 24.150 Kč propustiti prodávané reality z hypoteky. Návoru tomu nelze přisvědčiti. Nepřichází tu v úvahu § 91, nýbrž § 1238 obč. zák. Dle tohoto §u přísluší manžel, dokud manželka neodporuje, pouze správa jmění manželčina, k němuž jistě patří i právo zástavní, zřízené k zajištění nároku na vrácení věna. K úkonům správy však nepatří zřeknutí se takovýchto práv knihovních (§§ 1008, 1009 a 1029 obč. zák.). Dovolatelé neprávem poukazují na rozhodnutí býv. Nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 24. června 1873, čís. 6245 sb. Gl. U. čís. 5015, neboť v něm šlo o případ, kde manžel nevzdával se věcných práv manželčiných, nýbrž naopak domáhal se jménem svým i manželčiným výmazu práv zástavních, na společných realitách vázoucích, jelikož záznam jich nebyl spraven. Okolnost, že žalobkyně za živa svého manžela, kdy tedy nárok na vrácení věna dle §u 1229 obč. zák. nemohla uplatňovati, proti knihovním vlastníkům jako hypotekárním dlužníkům nezakročovala, jest pro věc nerozhodna.

Čís. 4361.

Léčebné prostředky (§ 1325 obč. zák.) musí voliti poškozený kromě skutečné potřeby také vzhledem ke svým majetkovým poměrům a svému postavení. Škůdce není povinen zaplatiti léčebné útraty sám bezprostředně.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1924 Rv II 580/24.)

Žalobce domáhal se na žalovaném náhrady škody za tělesné poškození. Požadoval útraty lékaře 2356 Kč, za léky 40 Kč, ušlý výdělek 160 Kč, za plat ošetřovatelce 120 Kč a bolestné 1.000 Kč. *Procesní soud první stolice* přiznal žalobci pouze léčebné útraty 222 Kč, ušlý výdělek 120 Kč a bolestné 500 Kč. *Odvolací soud* k odvolání žalobcovu rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatel spatřuje nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací soud nevyložil správně pojmu »léčebních útrat« v §u 1325 obč. zák., uznáv, že způsob léčení a výlohy tím vzniklé musí odpovídati jednak majetkovým poměrům poškozeného, jednak jeho postavení v životě, a odvodiv z toho, že se měl dovolatel za zjištěného stavu věci dáti léčiti ve veřejné nemocnici, nikoli doma, kde není lékaře, a nejbližší lékař je 1½ hodiny vzdálen, a přiřknuv dovolateli jenom takové útraty léčebné, které by musily býti vynaloženy, kdyby se byl dal ošetřovati ve veřejné nemocnici. Dovolatel míní, že tento právní názor odporuje úplně demokratismu, že ani chudobnému člověku nemůže býti upíráno právo, by se dal léčiti lékařem, jemuž důvěřuje, zvláště, když se, jako všichni venkovani, zpravidla strachuje nemocničního léčení a když také byl již v horečce, pocházející z nastávajícího zápalu plic, následku to pohmoždění hrudi žalovaným. Dovolatel míní dále, že je pro posouzení této věci lhostejno, že nebylo prokázáno, zda útraty Dra M-a v částce 2.356 Kč, léky v částce 40 Kč a za ošetřování Anně Č-ové 120 Kč již zaplatil, poněvadž pro chudobu tyto částky vůbec nemohl a nemůže zaplatiti. Dovolatel odvozuje toto své mínění z doslovu §u 1325 obč. zák., poněvadž se tam praví: »kdo jinému ublíží na těle, z a p l a ť mu léčebné útraty,« na rozdíl od »n a h r a d' mu výdělek«. Dovolání není opodstatněno. Poškozený nemůže náklady, shrnuté v §u 1325 obč. zák. ne dosti přilícavě obratem »léčebné útraty«, ačkoli jsou tím rozuměny útraty nemoce vůbec, totiž všechny náklady, způsobené nemocí (proto po případě i opatření prothes), přeháněti do té míry, aby bylo zřejmo, že mu při tom docela nezáleží na penězích, nýbrž musí se po této stránce zachovati s hospodárnou uvážlivostí, a potud arci musí také míti zřetel i na své majetkové poměry a vžitě zvyklosti svého prostředí. Byť i měl nárok, aby užil všeho, co by posloužilo jeho uzdravení a zmírnění jeho bolestí, a to i tehda, kdyby jeho majetek nestačil na opatření takových věcí, přece jen míra jeho, jím na škůdcův účet použitých prostředků léčebných musí býti obmezena kromě skutečné potřeby také jeho majetkovými poměry a jeho postavením v životě. Odvolací soud zcela správně vyslovil, že dovolatel za zjištěného stavu majetkového a podle místních poměrů — když je lékař vzdálen 1½ hodiny cesty — neměl se dáti léčiti lékařem v domácnosti, když toto léčení bylo spojeno s nákladem, s hospodářského hlediska neomluvitelným, nýbrž, že měl voliti lacinější a vhodnější léčbu ve veřejné nemocnici. Proto právem odvolací soud přisoudil dovolateli náklady jenom takové, jaké by mu vzešly, kdyby

se dal ošetřovati ve veřejné nemocnici, do které se mohl, jak dále bylo zjištěno, dáti bez újmy zdraví převést. Dovolatel neprávem těží z doslovu §u 1325 obč. zák., jak je uvedeno nahoře, neboť změna ve výrazu »bestreitet, ersetzt, bezahlt« má jen stylistické důvody, a bylo by slovíčkářským, protismyslným a §u 6 obč. zák. přičítím se výkladem, kdyby ze stylistické krasochuti zákonodárcovy mělo býti odvozováno, že škůdce musí léčebné útraty zaplatiti sám bezprostředně.

Čís. 4362.

Závdavkem není to, co bylo dáno až po uzavření smlouvy. Závdavek musí býti skutečně dán, nestačí, že byl slíben.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1924, Rv II 612/24.)

Žalující firma uzavřela se žalovaným smlouvu o dodání dřeva a dala žalovanému krátce po uzavření smlouvy 10.000 Kč. Ježto se smlouvy sešlo, žalovala o vrácení oněch 10.000 Kč. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Nebylo potřebí, by byly připuštěny dovolatelkou postrádané důkazy o tom, co bylo mezi stranami ujednáno ústně, zdali totiž částka 10.000 Kč je částí kupní ceny, či zdali je závdavkem, když bylo zjištěno, že se sporná smlouva uskutečnila dne 2. ledna 1924, a udánlivý závdavek dle přednesu samotného dovolatele dán mu byl žalobkyní teprve dne 14. ledna 1924. Toto zjištění postačí pro rozhodnutí sporné věci. Podle §u 908 obč. zák. je závdavkem pouze to, co se dává při uzavření smlouvy, která ostatně může býti také pouze předběžnou smlouvou, na znamení, že je smlouva uzavřena a také v úmyslu, by bylo zajištěno smluvní plnění. Závdavek musí býti skutečně dán, nestačí, by jen byl slíben. Že nešlo o závdavek, plyne zřetelně z písemné smlouvy. Ale ani ústní smlouvou nemohl býti zřízen, když je zjištěno, že se sporná smlouva uskutečnila dne 2. ledna 1924, a udánlivý závdavek byl dán teprve dne 14. ledna 1924.

Čís. 4363.

Rozhodnutí rozhodčí komise dle zákona o závodních výborech ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 sb. z. a n. nelze přezkoumati pořadem práva.

Rozhodčí soud není »úřadem správním« ve smyslu §u 105 ústavní listiny.

Jest § 105 ústavní listiny účinným bez prováděcího zákona?

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1924, R I 938/24.)